

HIATUS, pres del ll. *hiatus*, -us, id., derivat de *hiare* 'badar-se', 'separar-se'. □ 1.ª doc.: *hiat* o *yat*, c. 1390, *Torcimany* de L. d'Aversó (I, 156, 160, 258).

Forma que usava així mateix Fc. d'Olesa (1.ª meitat del S. XVI); que va dividir la seva obra en tres parts, la primera repartida entre els capítols següents: I: Què cosa és trobar. II: Per què fonc trobada l'art de trobar --- La segona part, «aont se tracta dels vicis del art», comprenent: «---III: De altre vici en letra, anomenat *hiát*» (JMBover, *Bi. Escr. Bal.* II, 8). *Hiatus*, Vogel, *DOrt.* Però aquella forma, que manté tenaçment l'escola Alcover-Moll, sona avui com una extragància, que ja convindria desar.

Desbicent, pres del ll. *dehiscens*, -entis, id., participi actiu de *dehiscere* 'obrir-se', del mateix radical que *hiatus*; *dehiscència*; *inhehiscens*, -ència.

HÍBRID, pres del fr. *hybride*, i aquest, del ll. *hybrida* 'producte de la hibridació de dos animals diferents'. □ 1.ª doc.: 1868, *SLitCosta*.

DERIV.: *Hibridació*; *hibridisme* [id.].

Hic, V. *hi* *Hidàtide*, V. *hidro*.

HIDNACIS, derivat savi del gr. *ἵδνον* 'mena de tubercle, semblant a una tòfona'. □ 1.ª doc.: *DFa*.

HIDRO-, element prefixat de compostos savis, pres del gr. *ὑδωρ*, *ὑδατος*, 'aigua'. *Hidràcid*. *Hidragog*. *Hidrargir* [1868, *S. Lit. Costa*]; *hidrargiric*. *Hidrastis* [DFa.], ll. mod. botànic *hydrastis canadensis*. *Hidrat* [1868]; *hidratar* [1868], -atació [1868]; *hidratable*; *deshidratar* [DOrt.], -atació, -atant. *Hidric*: *dieta hídrica*, Fontserè, add. al *DOrt.* *Hidràulic* [1695, Lacavalleria], del ll. *hydraulicus* id., i aquest, del gr. *ὑδραυλικός*, derivat de *ὑδραυλις* format amb *αὐλέω* 'tocar la flauta' (*αὐλός* 'flauta') 'orgue musical mogut per l'aigua'; *hidràulica* [1840, Lab.]. *Hydroavió* [Diccionari Fabra], abans només *hidroplà* (segons *aeroplà*) [DOrt.]. *Hidrocarbonat*. *Hidrocarbur* [-uro, 1868]. *Hidrocefal* i *hidrocefalia* [1868], *hidrocefalitis*. *Hidrocele* [1868]. *Hidrodinàmic* [DFa.], *hidrodinàmica* [1840, Lab.]. *Hidroelèctric* [1868]. *Hydroextractor*. *Hidròfan*; *hidròfana*. *Hidròfil* [1868]. *Hidrofilaci* [1840, Lab.], format amb el gr. *φυλάκειον* 'lloc de guardar'. *Hidrofillàcies*, cpt. amb *φύλλον* 'fulla'. *Hidròfita* [1868]. *Hidròfob*; *hidrofòbia* [Lab. 1840]; *hidrofòbic* [c. 1500, Cauliac]. *Hidroftalmia*. *Hydrogen* [1840, Lab. -genó]; *hidrogenar* [1868], -genació; *deshidrogenar*, -genació. *Hydrognòsia*. *Hidrografia* [1695, Lacav.; 1805, Belv.]; *hidrogràfic* [id.]. *Hidròlisi*. *Hidrologia* [1868]; *hidròleg*; *hidrològic*. *Hidromedusa*. *Hidromel* [1617, M. Agustí; Belv.], pres del ll. *hydromēli*, gr. *ὑδρόμελι* id., cpt. amb *μέλι* 'mel'; *hidromèlic*. *Hidrometeor* [1869]. *Hidrometria*, -dromètric, -dròmetre. *Hidropatia*. Per a *hidropesia* i *hidròpic*, V. DROPO. *Hidroplà*, V. supra. *Hidropneumàtic*. *Hidroscopi*; *hidroscòpia*. *Hidrosjera*. *Hidrosteumàtic* [1805, Belv.]; *hidrostàtic*. *Hidroteràpia* [1868]; *hidroteràpic*. *Hidrotermal*. *Hidrotimetria*, -mètric. *Hidròxid*

[1869]. *Hidroxil*. *Hidrrur* [1868].

Anhidre i *anhidrid* [DOrt.], *anhidrita*; *anhidroèmia*; *anhidrosi*. *Enhidre*.

Hidra, 'gran serpent d'aigua' [1805, Belv.; altra acc., Lacav.], ll. *hydra*, gr. *ὑδρα* id. *Hidria* ant. 'gran gerra' [S. xv, bis en l'Evangeli de Palau, i *ydra*, *AlcM*; Farauo, *Misc. Fabra*, 173; *DECH* III, 352b42].

Hidàtide [DOrt.], gr. *ὑδατῖς*, -τῖδος, 'butllofa plena d'aigua'; també s'ha dit *quist hidàtic* [Fontserè, add. al *DOrt.*]; *hidatisme*; *hidatogenètic*.

Hiemal, V. *bivern*

HIENA, pres del ll. *hyaena*, gr. *ὑαινᾶ* id., derivat de *ὑς* 'porc', amb la terminació de *λέαινα* 'lleona'. □ 1.ª doc.: c. 1500 [Fc. Alegre, *DAG*]. Es pronuncia *γένη*, no pas *γένη*.

DERIV.: *Hiènids*.

²⁰ *Hieràtic*, *hierò*-, *hierofant*, V. *jerarquia*

HIFA, 'element filiforme del miceli d'un bolet', pres del gr. *ὑφή* 'teranyina', pròpiament 'teixit'. □ 1.ª doc.: *DFa*.

DERIV.: *Hifals*.

CPT.: *Hifomicet*.

HIGIENE, pres del fr. *hygiène* [1550], i aquest del gr. *ὑγιεινόν* 'salut', 'salubritat', neutre de l'adjectiu *ὑγιεινός* 'sà'. □ 1.ª doc.: 1868, *SLitCosta*.

DERIV.: *Higiènic* [1868]; *higienista* [1868]. *Higienitzar*. *Antihigiènic*.

Higonau, V. *hugonot*

HIGRO-, forma prefixada del gr. *ὑγρός* 'humit'. *Higròmetre* [1805, Belv.]; *higrometria*; *higromètric*. *Higròfil*. *Higròfita*. *Higroscopi*; *higroscòpic* [1868, *SLitCosta*], format amb *σκοπέω* 'jo miro, observo'; *higroscopicitat*.

HILARITAT, pres del ll. *hilaritas*, -atis, 'alegria', 'bon humor', derivat de *hīlāris* 'alegre'. □ 1.ª doc.: 1868, *SLitCosta*; 1905, Bulbena.

DERIV.: *Hilarant*. *Exhilarant*.

HILO-, forma prefixada del gr. *ὑλη* 'matèria'. *Hilozisme*. *Hilomorfisme*.

HÍLUM, pres del ll. tardà *hīlum* id. (mot rar, de sentit controvertit entre els antics). □ 1.ª doc.: *DFa*.

HIMENEU, 'epitalami, cant nupcial', 'noces', i aquest, del gr. *ὑμέναιον* id. i 'déu de l'himeneu', derivat de *ἕμην* id. □ 1.ª doc.: S. XIX (Lab. i *SLitCosta*), només com a nom del déu, però ja s'usava també per a 'noces', 'cant nupcial', i Lab. (1840 ---) registra un +*hymeneat* 'casat'.

Els especialistes no estan d'acord sobre si *Hymen*, en aquest sentit, és el mateix mot que *ἕμην*, -ένοσ,